

بانک سوالات آزمون دکتری

علوم سیاسی و روابط بین‌الملل

(۹۰ تا ۱۴۰۵)

علوم سیاسی، روابط بین‌الملل، سیاست‌گذاری عمومی
مطالعات سیاسی انقلاب اسلامی، غرب‌شناسی انتقادی

مجموعه سوالات آزمون دکتری (۹۰ تا ۱۴۰۵)

همراه با پاسخ‌های کاملاً تشریحی

- ✓ سیاست‌شناسی (مبانی علم سیاست، جامعه‌شناسی سیاسی، اندیشه‌های سیاسی، سیاست‌های تطبیقی)
- ✓ اصول روابط بین‌الملل
- ✓ سیاست خارجی جمهوری اسلامی
- ✓ اندیشه‌های سیاسی غرب، اسلام و ایران
- ✓ جامعه‌شناسی سیاسی (غرب و ایران)
- ✓ نظریه‌های روابط بین‌الملل (نظریه‌های کلاسیک، جدید و اقتصاد سیاسی بین‌الملل)
- ✓ روش‌شناسی (سیاسی، بین‌الملل و منطقه‌ای)

مؤلفین:

علی صفی‌ار پور (رتبه ۱ مجموعه علوم سیاسی و روابط بین‌الملل)
صبا احمدوند کاریزی (رتبه ۲۰ مجموعه علوم سیاسی و روابط بین‌الملل)

انتشارات
اندیشه‌ارشد

خداوند متعال را شاکرم که بار دیگر توفیق داد با نگارش کتاب حاضر با عنوان **بانک سوالات دکتری مجموعه‌ی علوم**

سیاسی و روابط بین‌الملل، قدمی در راستای رفع دغدغه‌ی دانشجویان علوم سیاسی از نبودن کتب تستی مناسب یا قدیمی بودن کتب در حوزه‌ی علوم سیاسی بردارم. با وجود چاپ کتب متعدد در سال‌های اخیر برای دروس متفاوت علوم سیاسی، همچنان خلأ کتابی جامع در این زمینه احساس می‌شد. با توجه به استقبال بسیار زیاد از کتب کنکوری چاپ شده‌ی پیشین توسط تیم تألیف، شامل: **آزمون برتر مبانی علم سیاست، آزمون برتر نظام‌های تطبیقی، آزمون برتر تاریخ روابط بین‌الملل، آزمون برتر سازمان‌های بین‌المللی، درس‌نامه جامع علوم سیاسی، نکته و تست علوم سیاسی، درس‌نامه روابط بین‌الملل و نکته و تست روابط بین‌الملل، تست جامع اصول روابط بین‌الملل، تست جامع اندیشه، زبان تخصصی علوم سیاسی، آزمون یار دیپلماسی، نکته و تست دیپلماسی، آزمون یار مطالعات منطقه‌ای و آزمون یار اندیشه‌های سیاسی**، با درخواست‌های متعدد دانشجویان جهت تألیف کتابی جامع برای کنکور دکتری مواجه بودیم. چرا که در این زمینه کتابی آنچنان که باید نگاشته نشده است و اغلب پاسخ‌ها بدون ذکر منبع و یا به صورت تستی و گاهی اشتباه ارائه شده بودند. لذا جهت تألیف این کتاب و جمع‌آوری دقیق پاسخ‌ها یک سال و نیم وقت صرف شد. امروز با افتخار می‌توانیم بگوییم که این کتاب به صورت کاملاً تشریحی و با ارجاع دقیق به صفحات کتب مرجع چاپ جدید به دانشجویان عزیز ارائه شده است. علاوه بر سوالات دفترچه‌ی تخصصی، سوالات درس زبان نیز با پاسخ کاملاً تشریحی ارائه شده است. در قسمت دوم کتاب نیز مهمترین نکات منابع کنکوری جهت استفاده آورده شده است.

در این مسیر لازم است از سرکار خانم **صبا احمدوند** از دانشجویان رتبه برتر مجموعه‌ی علوم سیاسی و از اعضای تیم تألیف کتب کنکوری، که در تألیف این کتاب و کتب اصول جامع روابط بین‌الملل و اندیشه‌ی جامع با ما همکاری نموده و در آینده نیز همکاری خواهند داشت، تشکر نمایم. بی‌شک بدون تلاش‌های ایشان در راستای ارجاع دقیق پاسخ‌ها، این امر میسر نبود.

دانشجویان عزیز متقاضی شرکت در آزمون‌های ارشد و دکتری علوم سیاسی در تمامی گرایش‌ها می‌توانند با کانال تلگرامی مشاوره‌ی ما با ۱۷۰۰۰ عضو و آیدی ارتباطی اینجانب جهت دریافت مشاوره و برنامه‌ریزی در ارتباط باشند. همچنین عزیزان می‌توانند نمونه کارنامه‌های قبولی سال‌های گذشته را در صفحه‌ی اینستاگرام مشاهده کنند.

در پایان بر خود لازم می‌دانم از تمامی افرادی که در تهیه‌ی این کتاب نقش داشته‌اند تشکر نمایم.

t.me/politicsman آیدی کانال تلگرامی علی صفی‌پور

@alisafyarpoor71 آیدی تلگرامی جهت مشاوره علی صفی‌پور

@politicsman_1400 آدرس صفحه اینستاگرام مشاوره ارشد و دکتری علوم سیاسی

علی صفی‌پور

رتبه ۱ مجموعه علوم سیاسی و روابط بین‌الملل

فهرست

عنوان	صفحه
سوالات علوم سیاسی و روابط بین الملل دکتری سال ۱۳۹۰.....	۷
پاسخنامه علوم سیاسی و روابط بین الملل دکتری ۱۳۹۰.....	۱۹
سوالات علوم سیاسی و روابط بین الملل دکتری سال ۱۳۹۱.....	۲۷
پاسخنامه علوم سیاسی و روابط بین الملل دکتری ۱۳۹۱.....	۳۸
سوالات علوم سیاسی و روابط بین الملل دکتری سال ۱۳۹۲.....	۴۶
پاسخنامه علوم سیاسی و روابط بین الملل دکتری ۱۳۹۲.....	۵۷
سوالات علوم سیاسی و روابط بین الملل دکتری سال ۱۳۹۳.....	۶۴
پاسخنامه علوم سیاسی و روابط بین الملل دکتری ۱۳۹۳.....	۷۸
پاسخنامه علوم سیاسی و روابط بین الملل دکتری سال ۱۳۹۴.....	۱۰۳
سوالات علوم سیاسی و روابط بین الملل دکتری سال ۱۳۹۵.....	۱۱۵
پاسخنامه علوم سیاسی و روابط بین الملل دکتری سال ۱۳۹۵.....	۱۲۶
سوالات علوم سیاسی و روابط بین الملل دکتری سال ۱۳۹۶.....	۱۳۶
پاسخنامه علوم سیاسی و روابط بین الملل دکتری ۱۳۹۶.....	۱۴۸
سوالات علوم سیاسی و روابط بین الملل دکتری سال ۱۳۹۷.....	۱۶۰
پاسخنامه علوم سیاسی و روابط بین الملل دکتری ۱۳۹۷.....	۱۷۲
سوالات علوم سیاسی و روابط بین الملل دکتری سال ۱۳۹۸.....	۱۸۳
پاسخنامه علوم سیاسی، روابط بین الملل دکتری ۱۳۹۸.....	۱۹۵
سوالات علوم سیاسی، روابط بین الملل و مطالعات منطقه‌ای دکتری سال ۱۳۹۹.....	۲۰۸
پاسخنامه دکتری علوم سیاسی و روابط بین الملل دکتری ۱۳۹۹.....	۲۱۹

سوال‌ات علوم سیاسی، روابط بین الملل و مطالعات منطقه‌ای دکتری سال ۱۴۰۰.....	۲۳۰
پاسخنامه علوم سیاسی و روابط بین الملل دکتری ۱۴۰۰.....	۲۴۱
سوال‌ات علوم سیاسی و روابط بین الملل دکتری سال ۱۴۰۱.....	۲۵۴
پاسخنامه علوم سیاسی و روابط بین الملل دکتری ۱۴۰۱.....	۲۶۴
سوال‌ات علوم سیاسی، روابط بین الملل و مطالعات منطقه‌ای دکتری سال ۱۴۰۲..	۲۷۳
پاسخنامه علوم سیاسی و روابط بین الملل ۱۴۰۲.....	۲۸۲
سوال‌ات علوم سیاسی و روابط بین الملل دکتری سال ۱۴۰۳.....	۲۹۲
پاسخنامه علوم سیاسی و روابط بین الملل دکتری ۱۴۰۳.....	۳۰۲
سوال‌ات علوم سیاسی و روابط بین الملل دکتری سال ۱۴۰۴.....	۳۱۱
پاسخنامه علوم سیاسی و روابط بین الملل ۱۴۰۴.....	۳۲۲
سوال‌ات علوم سیاسی و روابط بین الملل دکتری سال ۱۴۰۵.....	۳۳۳
پاسخنامه دکتری علوم سیاسی و روابط بین الملل سال ۱۴۰۵.....	۳۵۴
سوال‌ات زبان انگلیسی آزمون دکتری سال ۱۳۹۵.....	۳۸۰
پاسخنامه تشریحی دکتری علوم سیاسی و روابط بین الملل سال ۱۳۹۵.....	۳۸۵
سوال‌ات زبان انگلیسی آزمون دکتری سال ۱۳۹۶.....	۳۹۱
پاسخنامه تشریحی زبان انگلیسی آزمون دکتری سال ۱۳۹۶.....	۳۹۷
سوال‌ات زبان انگلیسی آزمون دکتری سال ۱۳۹۷.....	۴۰۲
پاسخنامه زبان انگلیسی آزمون دکتری سال ۱۳۹۷.....	۴۰۹
سوال‌ات زبان انگلیسی آزمون دکتری سال ۱۳۹۸.....	۴۱۳
پاسخنامه تشریحی زبان انگلیسی دکتری سال ۱۳۹۸.....	۴۲۰
سوال‌ات زبان انگلیسی آزمون دکتری سال ۱۳۹۹.....	۴۲۴
پاسخنامه تشریحی زبان انگلیسی دکتری سال ۱۳۹۹.....	۴۳۰

۴۳۸	سوالات زبان انگلیسی آزمون دکتری سال ۱۴۰۰
۴۴۴	پاسخنامه تشریحی زبان انگلیسی دکتری سال ۱۴۰۰
۴۴۹	سوالات زبان انگلیسی آزمون دکتری سال ۱۴۰۱
۴۵۵	پاسخنامه تشریحی زبان انگلیسی دکتری سال ۱۴۰۱
۴۶۰	سوالات زبان انگلیسی آزمون دکتری سال ۱۴۰۲
۴۶۷	پاسخنامه تشریحی زبان انگلیسی دکتری سال ۱۴۰۲
۴۷۳	سوالات زبان انگلیسی آزمون دکتری سال ۱۴۰۳
۴۸۱	پاسخنامه تشریحی زبان انگلیسی دکتری سال ۱۴۰۳
۴۸۸	سوالات زبان انگلیسی آزمون دکتری سال ۱۴۰۴
۴۹۵	پاسخنامه تشریحی زبان انگلیسی دکتری سال ۱۴۰۴
۵۰۲	سوالات دکتری زبان عمومی و تخصصی سال ۱۴۰۵
۵۰۸	پاسخنامه دکتری زبان عمومی و تخصصی ۱۴۰۵

سوالات علوم سیاسی و روابط بین الملل

۱- در جامعه شناسی انقلاب، کدام نظریه بهتر می تواند نقش امام خمینی در رهبری انقلاب اسلامی را تبیین کند؟

- (۱) هژمونی گرامشی
(۲) کاریزمای وبر
(۳) خط توده های مائو
(۴) ساختار بندی گیدنز

۲- برینگتون مور در کتاب «ریشه های اجتماعی دیکتاتوری و دموکراسی»، پدیده فاشیسم را حاصل ائتلاف کدام طبقات می داند؟

- (۱) بورژوازی و طبقه کارگر
(۲) طبقه کارگر و دهقانان
(۳) خرده بورژوازی و دهقانان
(۴) بورژوازی ضعیف و زمین داران

۳- اصطلاح «سرمایه داری سازمان نیافته» متعلق به کدام نظریه پردازان است و چه مفهومی دارد؟

- (۱) دیوید هاروی/جهانی شدن را به پست مدرنیته ارتباط می دهد.
(۲) دیوید هاروی/ بحران در رژیم انباشت سرمایه داری فوردی
(۳) اسکات لش و جان یوری/ رهایی سرمایه داری متأخر در عصر جهانی شدن از قیدوبندهای دولت-ملت
(۴) ارنستو لاکلاو و چانتال موفه / از بین رفتن سازمان هایی که انباشت سرمایه را امکان پذیر می سازند

۴- رهبران فکری یا رهبران عقاید:

- (۱) عهده دار تنظیم و دروازه بانی پیام های سیاسی رسانه های جمعی هستند.
(۲) رسالت خود را در نقد پیام های رسانه های جمعی و ارائه تصویر درستی از امور می بینند.
(۳) پیام های رسانه های جمعی را دریافت کرده و آن ها را به طور مؤثری به مخاطبان توده ای منتقل می کنند.
(۴) در جامعه مدرن که عصر سلطه رسانه های جمعی است نقش چندانی در انتقال پیام های سیاسی ندارند.

۵- در مناظره میلیبند و پولانزاس بر سر ماهیت دولت در جامعه سرمایه داری متأخر و رابطه آن با طبقات مختلف، کدام عبارت بیشتر به نظریه میلیبند که در کتاب «دولت در جامعه سرمایه داری» نیز آمده، نزدیک تر است؟

- (۱) دولت عرصه مبارزه طبقاتی است و به طبقه خاصی تعلق ندارد.
(۲) دولت نه به نیابت از طبقه سرمایه دار بلکه به دستور مستقیم این طبقه عمل می کند.
(۳) دولت به دستور مستقیم طبقه سرمایه دار عمل نمی کند اما نهایتاً منافع همین طبقه را تأمین می کند.
(۴) دولت بیشتر به طبقه سرمایه دار وابسته است اما گوشه چشمی هم به طبقه کارگر دارد.

۸ | بانک سوالات آزمون دکتری علوم سیاسی و روابط بین الملل

- ۶- کدام مورد، تقسیم‌بندی درستی از انواع اقتدار و مشروعیت از دیدگاه وبر به دست می‌دهد؟
(۱) سنتی، کاریزماتیک، عقلانی
(۲) سنتی، عقلانی، غیرعقلانی
(۳) سنتی، مدرن، پاتریمونیا
(۴) کاریزماتیک، پاتریمونیا، مدرن
- ۷- در نظریه ولایت فقیه، مشروعیت نظام ولایی بر اساس کدام نظریه توجیه می‌شود؟
(۱) فطرت الهی
(۲) مشروعیت الهی
(۳) قرارداد اجتماعی
(۴) هدایت الهی
- ۸- در تقسیم‌بندی فارابی از مدینه‌های غیر فاضله، کدام مورد به ترتیب با تقسیم‌بندی‌های افلاطون و ارسطو از دو نوع جامعه سیاسی «دموکراسی» و «تیرانی» مطابقت دارد؟
(۱) مدینه جماعیه، مدینه تغلیبه
(۲) مدینه خست، مدینه تغلیبه
(۳) مدینه ضروریه، مدینه الکرامیه
(۴) مدینه جماعیه، مدینه نذاله
- ۹- عبارت «وی آمیزه‌ای از احساسات و آموزه‌های ناسیونالیسم عرب را به همراه جهان‌شمولی اسلام در خود جمع ساخته بود. در حرکت‌های عمومی اصلاح دین دنباله‌روی سید جمال و عبده بود؛ با این تفاوت که نسبت به تشیع تساهل کمتری داشت. از نظر وی، حکومت در اسلام با ملت است و کارها با شورا اداره می‌شود» در توصیف اندیشه سیاسی کدام اندیشمند صادق است؟
(۱) اقبال
(۲) سید قطب
(۳) رشید رضا
(۴) عبدالرزاق
- ۱۰- کدام عبارت درباره اندیشه سیاسی نائینی در کتاب «تنبيه الامه و تنزيه المله» نادرست است؟
(۱) نائینی در کتاب خود ضرورت سلطنت به معنای حکومت را انکار می‌کند.
(۲) در نظام شیعی، وجود هیئت منتخبی از مجتهدان عادل برای ممانعت از تصویب قوانین مغایر شرع لازم است.
(۳) «تنبيه الامه» به معنی آگاه کردن امت به ضروریات شریعت و «تنزيه المله» به معنی پاک کردن و زدودن بدعت استبداد است.
(۴) نائینی با بهره‌گیری از آیات و روایات درصدد آن است که در مخالفت با نظام استبدادی به تأسیس نظری نظام مشروطه دست یابد.
- ۱۱- مفهوم «عدالت» در کتاب جان رالز (عدالت به مثابه انصاف) با کدام عبارت همخوانی ندارد؟
(۱) برای رسیدن به عدالت نباید وجود نابرابری در جامعه را مفروض گرفت
(۲) عمل عادلانه را نه به‌منظور نفعی که دارد که به دلیل نفس آن عمل باید انجام داد.
(۳) اگر روش رسیدن با اصول عدالت منصفانه باشد، نتایج تصمیم‌گیری عادلانه می‌شود.
(۴) طرح مفهوم عدالت در ارتباط با جامعه و نهادهای اجتماعی و نه به‌عنوان یکی از خصلت‌های فرد است.
- ۱۲- چرا کارل پوپر در کتاب «جامعه باز و دشمنان آن» با افلاطون و مارکس مخالفت می‌کند؟
(۱) چون عقل‌گرایی و شایسته‌سالاری آن‌ها را خطری برای جامعه باز می‌داند.
(۲) چون هر دو پوزیتیویست هستند و از جامعه بسته دفاع می‌کنند.
(۳) چون هر دو از جامعه طبقاتی سخن می‌گویند و آرمان کمونیسم را دنبال می‌کنند.
(۴) چون اتوپیانیسیم و تاریخ‌باوری آن‌ها را خطری برای جامعه باز می‌داند.

۱۳- یورگن هابرماس در جهت نقد تفکر پوزیتیویستی ضمن تأکید بر وجود ارتباط بین علائق انسانی و مقوله شناخت قائل به:

(۱) وجود دو نوع علائق انسانی یعنی علائق تکنیکی و علائق طبیعی و در نتیجه تمیز شناخت تفسیری و شناخت تجربی است.

(۲) وجود دو نوع علائق انسانی یعنی علائق تکنیکی و علائق رهایی بخش و در نتیجه تمیز شناخت عینی و شناخت فلسفی است.

(۳) وجود سه نوع علائق تکنیکی، علائق درک روابط تفاهمی و ذهنی، علائق رهایی بخش و در نتیجه تمیز شناخت تأویلی، تجربی و نقاد است.

(۴) وجود سه نوع علائق انسانی یعنی علائق تکنیکی، علائق درک روابط تفاهمی و ذهنی و علائق رهایی بخش و در نتیجه تمیز شناخت تجربی، شناخت تاریخی-تأویلی و شناخت نقاد است.

۱۴- با توجه به شناختی که از اندیشه یونان باستان و غرب جدید دارید، عبارت «واضعان قوانین همیشه اکثریتی ضعیف و ترسو هستند که در تدوین قوانین همیشه منافع شخصی خود را در نظر می گیرند و می کوشند انسان های قوی را بترسانند تا این گروه بر خودشان چیره نشوند» بیانگر مواضع کدام مکتب یونان باستان می باشد و بر کدام فیلسوف جدید تأثیر گذاشته است؟

(۱) اپیکوریان/روسو (۲) سوفسطائیان/ نیچه (۳) رواقیون/هگل (۴) کلیون/مارکس

۱۵- از لحاظ طبقه بندی کشورها برحسب توسعه یافتگی، تفاوت عمده نظریه «سیستم جهانی» ایمانوئل والرشتاین با «نظریه وابستگی» در چیست؟

(۱) والرشتاین مفهوم «نیمه پیرامون» را به مفاهیم پیرامون و مرکز در اقتصاد جهانی اضافه می کند.

(۲) والرشتاین اعتقادی به مفاهیم مرکز و پیرامون ندارد و به جای آن بر مبارزه طبقاتی تأکید می کند.

(۳) والرشتاین مفهوم «نیمه پیرامون» را که قبلاً در مکتب وابستگی اضافه شده بود کنار می گذارد.

(۴) والرشتاین سیستم جهانی سرمایه داری را یکپارچه می داند و درصدد ارتقای کارآمدی آن است.

۱۶- کدام نظریه پرداز مارکسیست بین دستگاه های ایدئولوژیک دولت و دستگاه های سرکوبگر دولت در جامعه سرمایه داری تفکیک قائل می شود؟

(۱) اریک فروم (۲) ژان پل سارتر (۳) لویی آلتوسر (۴) لوسین گلدمن

۱۷- نظریه اصلی برینگتون مور در کتاب «ریشه های اجتماعی دیکتاتوری و دموکراسی» در مورد رابطه بین بورژوازی و دموکراسی چیست؟

(۱) دیکتاتوری ناشی از قدرت بیش از اندازه بورژوازی است و با قدرت زمین داران تعدیل می شود.

(۲) دموکراسی با طبقه کارگر قوی امکان پذیر می شود. در کشورهایی که طبقه کارگر حاشیه ای می شود از دموکراسی لیبرال خبری نیست.

(۳) دموکراسی لیبرال در کشورهایی شکل می گیرد که دولت وابسته به منافع زیرزمینی نباشد و بودجه اش را از مالیات مردم تأمین کند.

(۴) دموکراسی لیبرال با بورژوازی قوی امکان پذیر می شود. در کشورهایی که بورژوازی ضعیف بوده و مجبور بوده با زمین داران یا دهقانان ائتلاف کند به فاشیسم یا کمونیسم منجر شده است.

۱۸- تحلیل سی رایت میلز از ساختار قدرت در ایالات متحده آمریکا مارکسیستی است یا الیتریستی؟
و نیز نخبگان قدرت از دیدگاه وی در آمریکا کدام هستند؟

(۱) الیتریستی / رهبران سیاسی، رهبران نظامی و بانکداران

(۲) الیتریستی / رهبران سیاسی، مدیران شرکت‌ها و رهبران نظامی

(۳) مارکسیستی / سرمایه‌داران، رهبران نظامی و بوروکرات‌ها

(۴) مارکسیستی / سرمایه‌داران، مدیران شرکت‌ها و بوروکرات‌ها

۱۹- توزیع منابع و بسط قدرت (نقش افراد در زندگی سیاسی) به ترتیب در جوامع دموکراتیک و توتالیتار، با کدام یک از موارد بیان‌شده مطابقت دارد؟

(۱) وحدت‌گرا/ وحدت‌گرا، مشارکت داوطلبانه/ مشارکت بسیار محدود

(۲) وحدت‌گرا/ کثرت‌گرا، مشارکت داوطلبانه/ مشارکت بسیار محدود

(۳) کثرت‌گرا/ کثرت‌گرا، مشارکت سازمان داده شده مرکزی / مشارکت داوطلبانه

(۴) کثرت‌گرا/ وحدت‌گرا، مشارکت داوطلبانه/ مشارکت سازمان داده شده مرکزی

۲۰- در الگوی گابریل آلموند برای کارکردهای نهاده، مفهوم «جامعه‌پذیری سیاسی» به چه معناست؟

(۱) جامعه‌پذیری سیاسی به معنای انتخاب و آموزش رهبران جامعه است.

(۲) جامعه‌پذیری سیاسی شامل انتقال فرهنگ سیاسی از نسلی به نسل دیگر است.

(۳) جامعه‌پذیری سیاسی شامل قابل‌پذیرش ساختن ارزش‌های سیاسی حاکمان در میان محکومان است.

(۴) جامعه‌پذیری سیاسی به معنای تصفیه و تثبیت تقاضاها به صورت بار قابل اداره به روی نظام سیاسی است.

۲۱- در میان مدل‌های توزیع قدرت سیاسی، کدام مدل با توصیف زیر همخوانی دارد؟

«نظریه پردازان این مدل، روابط قدرت را مبتنی بر مساوات می‌دانند و نه سلسله‌مراتب؛ بر خودجوشی

تأکید می‌کنند و نه بر سازمان، بر سادگی اصرار می‌ورزند و نه بر پیچیدگی»

(۱) پلورالیستی (۲) عقلانی (۳) پوپولیستی (۴) نخبگان حاکم

۲۲- در فرهنگ سیاسی تبعی کدام ویژگی زیر دیده می‌شود؟

(۱) همبستگی و میثاق آگاهانه با نظام سیاسی

(۲) مشارکت بسیج‌شده مردم در امور سیاسی

(۳) بی‌تفاوتی به مسائل سیاسی و عدم ورود به آن‌ها

(۴) روابط مبتنی بر اعتماد متقابل در حوزه سیاست

۲۳- نظریه ابن خلدون چه نام دارد و به چه موضوعی می‌پردازد؟

(۱) نظریه عصبیت/ به ظهور، رشد و افول تمدن‌ها می‌پردازد

(۲) نظریه تاریخ تمدن/ به تاریخ تمدن اسلامی می‌پردازد

(۳) نظریه افول تمدن‌ها/ به بررسی چرایی افول تمدن اسلامی در برابر تمدن غرب می‌پردازد.

(۴) نظریه عصبیت تمدن/ به پیش‌بینی برخوردهای خشن بین تمدن‌های مبتنی بر دین می‌پردازد.

۲۴- مفهوم ایدئولوژی از دیدگاه کارل مارکس به کدام مورد نزدیک تر است؟

- (۱) آگاهی کاذب که ناشی از سلطه طبقاتی است
- (۲) رابطه‌ای تخیلی با امر واقعی که با علم تفاوت دارد.
- (۳) مجموعه‌ای از ایده‌های سیاسی که برای مبارزه طبقاتی ضرورت دارد.
- (۴) عقایدی که به دنبال تغییر وضع موجود و انقلاب طبقاتی هستند.

۲۵- مفهوم «اراده عمومی» در اندیشه سیاسی روسو به چه معناست و دارای چه ویژگی‌هایی است؟

- (۱) اراده اکثریت/ خطاپذیر و قابل تقسیم
- (۲) اراده اکثریت/ خطاپذیر و قابل تقسیم
- (۳) اراده نخبگان حاکم/ خطاناپذیر و غیرقابل انعطاف
- (۴) آگاهی عمومی به خیر عمومی/ مصون از خطا، انتقال‌ناپذیر و غیرقابل تقسیم

۲۶- تفاوت «وضع طبیعی هابز» با «وضع طبیعی لاک» در چیست؟

- (۱) در وضع طبیعی هابز انسان در حالت جنگ و ترس دائمی زندگی می‌کند اما در وضع طبیعی لاک انسان‌ها در صلح دائمی زندگی می‌کردند
- (۲) در وضع طبیعی هابز انسان در حالت جنگ و ترس دائمی زندگی می‌کرد اما در وضع طبیعی لاک انسان‌ها نابرابر بودند و طبق قانون جنگل زندگی می‌کردند
- (۳) در وضع طبیعی هابز انسان در حالت جنگ و ترس دائمی زندگی می‌کرد اما در وضع طبیعی لاک انسان‌ها برابر بودند و آزادانه طبق قانون طبیعت زندگی می‌کردند
- (۴) در وضع طبیعی هابز انسان در حالت آرامش زندگی می‌کرد و با ورود به تمدن دچار اضطراب اساسی شد اما در وضع طبیعی لاک انسان‌ها دچار اضطراب بودند و با ورود به تمدن آرامش یافتند.

۲۷- اگر حاکمی مدعی باشد که «وی اقتدار را از خداوند می‌گیرد و مسئول مردمان روی زمین نیست و اراده وی برتر از قانون و فقط تابع خداست» چنین شخصی معتقد به کدام نظریه دولت است؟

- (۱) حقوق الهی
- (۲) اراده الهی
- (۳) اقتدار الهی
- (۴) الهیات سیاسی

۲۸- تفاوت حاکمیت حقوقی (de jure) و حاکمیت عملی (de facto) کدام است؟

- (۱) حاکمیت حقوقی به معنی حاکمیت بالقوه است اما حاکمیت عملی به معنی حاکمیت بالفعل است.
- (۲) حاکمیت حقوقی اقتدار مبتنی بر رعایت حقوق اتباع یک کشور است اما حاکمیت عملی مبتنی بر رعایت حقوق قدرتمندان جامعه است.
- (۳) حاکمیت حقوقی اقتدار مبتنی بر قانون است اما حاکمیت عملی بر بنیاد زور است.
- (۴) حاکمیت حقوقی به معنی اولویت حقوق شهروندان بر حقوق اتباع بیگانه است اما حاکمیت عملی به معنای رعایت حقوق اتباع بیگانه است.

۲۹- در خصوص عناصر تشکیل‌دهنده قدرت دولت که بر رفتار آن تأثیر گذارند، کدام عبارت صحیح نمی‌باشند؟

- (۱) عوامل سیاسی قدرت دولت دربرگیرنده ثبات سیاسی، ظرفیت سیاسی، ویژگی‌های رهبری و شکل حکومت می‌باشد.
- (۲) ویژگی‌های منابع اقتصادی و ثروت دولت از سایر ویژگی‌های سیاسی و فرهنگی آن قدرت مهم‌ترند.
- (۳) عوامل اجتماعی- انسانی قدرت دولت دربرگیرنده میزان جمعیت، ویژگی‌های ملی، روحیه ملی و یکپارچگی اجتماعی است.

(۴) نقش ایدئولوژی در افزایش قدرت دولت منوط به نحوه بهره‌گیری از آن در مشروعیت نظام سیاسی، بالابردن روحیه ملی، تجهیز منابع و امکانات و ایجاد ساختار هدایت‌کننده رفتارهاست.

۳۰- کدام عبارت بیانگر مبانی اندیشه‌های نئوایدئالیسم در عصر حاضر می‌باشد؟

- (۱) جنبش‌های اجتماعی در جهان بایستی وارد ساختارهای تصمیم‌گیری شوند.
- (۲) صلح و عدالت وضعیت‌های طبیعی نیستند و بایستی به‌صورت آگاهانه برای آن‌ها برنامه‌ریزی کرد.
- (۳) پدیده جهانی‌شدن با تبعات منفی و بی‌نظمی اخلاقی همراه هستند که در یک وضعیت ناپه‌نجار در کنار انواع اجتماعات به سر می‌برند.
- (۴) هر سه مورد صحیح است.

۳۱- درباره مفروضات یا پیش‌فرض‌ها، کدام عبارت نادرست است؟

- (۱) مفروضات محقق نباید مغایر با اصول عقلانی باشد.
- (۲) مفروضات محقق نباید فرضیه‌های اثبات‌شده دیگران باشد.
- (۳) مفروضات محقق نباید با یکدیگر ناسازگار و در تعارض باشد.
- (۴) مفروضات محقق نباید در نزد صاحب‌نظران بدیهی و اظهر من الشمس باشد.

۳۲- در «طرح مسئله» و بیان عالمانه آن، کدام عبارت نادرست است؟

- (۱) مسئله‌ای است که محقق برای اولین بار به آن برخورد می‌کند و آن را دقیقاً تعریف می‌کند.
- (۲) مسئله‌ای که نظریه‌ای درباره آن ارائه نشده است و همچنان «مسئله وارگی» آن پابرجاست.
- (۳) مسئله‌ای است که مسئله‌بودن آن در نظریه پذیرفته شده است اما در جامعه موردبررسی مسئله نیست.
- (۴) مسئله‌ای است قبلاً دیگران آن مسئله را تعریف کرده‌اند، اما تاکنون درباره آن نظریه‌ای که قابل‌قبول صاحب‌نظران باشد ارائه نشده است.

۳۳- در مورد «مطالعات اکتشافی» کدام عبارت نادرست است؟

- (۱) به مطالعاتی توصیفی اطلاق می‌شود که محقق به توصیف مشاهدات و واقعیت‌ها می‌پردازد و نه به بررسی علی آن‌ها
- (۲) به مطالعاتی گفته می‌شود که هدف محقق کشف متغیرات در موضوع است بدون آنکه وی قصد آزمون همه آن‌ها را داشته باشد.
- (۳) به مطالعات اولیه محقق در موضوع پژوهش اطلاق می‌شود موضوعی که پیش از وی کار درخور توجهی درباره آن انجام نشده است.
- (۴) به مطالعاتی گفته می‌شود که محقق همچون یک کارگاه قصد کشف رمز و معما از یک واقعه تاریخی، جامعه‌شناختی و یا سیاسی را دارد.

۳۴- تهیه «پرسشنامه معکوس» در کدام روش تجزیه و تحلیل داده‌ها استفاده می‌شود؟ (با ذکر دلیل)

(۱) در «روش‌های موردکاوی» استفاده می‌شود زیرا بر مبنای پرسش‌های تهیه شده مطالعه موردی تجزیه و تحلیل می‌شود.

(۲) در «روش پیمایشی» استفاده می‌شود زیرا بر مبنای پرسش‌های تهیه شده از مخاطبان قلمرو آماری نظرخواهی و تجزیه و تحلیل می‌شود.

(۳) در روش تحلیل محتوا استفاده می‌شود زیرا در آن داده‌ها موجودند و بر مبنای آن پرسش‌های تهیه شده، محتوای موجود تجزیه و تحلیل می‌شود.

(۴) در «روش‌های هرمنوتیک» استفاده می‌شود زیرا بر مبنای پرسش‌های تهیه شده «متن» یا «رفتار عامل» مورد تفسیر و کفایت علی و تجربی قرار می‌گیرد.

۳۵- در مورد «قانون و قانونمندی در علوم و پدیده‌های انسانی و سیاسی» کدام عبارت نادرست است؟

(۱) طبق دیدگاه مکتب طبیعی، قانون واحدی در همه پدیده‌های انسانی و سیاسی به چشم می‌خورد.

(۲) طبق دیدگاه مکتب تفسیری، قانون عام و فراگیری بر سراسر پدیده‌های انسانی و سیاسی حکم فرماست.

(۳) طبق دیدگاه پست‌مدرن، در پدیده‌های انسانی و سیاسی، نظم واحدی وجود ندارد و قوانین متکثرند.

(۴) طبق دیدگاه پوزیتیویست‌ها، قوانین و نتایج حاصل از مطالعه پدیده‌های اجتماعی و سیاسی نیز همچون پدیده‌های طبیعی قابل تعمیم است.

۳۶- کدام مطلب بیان شده درباره روش دیالکتیک نادرست است؟

(۱) روش دیالکتیک از زمان مارکس در قالب عالم در همه هستی به کار برده شد.

(۲) روش دیالکتیک از زمان هگل در قالب‌های تز، سنتز در عالم ایده‌ها به کار برده شد.

(۳) روش دیالکتیک از زمان هراکلیت در قالب ایده دگرگونی‌شوندگی مستمر پدیده‌ها و صیوریت دائمی آن‌ها به کار برده شد.

(۴) روش دیالکتیک توسط اصحاب در قالب «دیالکتیک منفی» و به صورت ترکیبی از تز و آنتی تز مرکب ماده و ایده به کار برده شد.

۳۷- کدام عبارت در مورد «نظریه هنجاری» نادرست است؟

(۱) به مطالعه «هست‌ها» می‌پردازد و حالتی تجویزی دارد.

(۲) به روش‌های قیاسی، آن‌هم مقیاس قبل از تجربه مبتنی هستند.

(۳) به آراء افلاطون و ارسطو و متفکران ایرانی نظیر فارابی، غزالی و خواجه نظام اشارت دارند.

(۴) به آرای جان رالز، اشتراوس و نظیر آن در قرن بیستم اشارت دارد که بعد از نقد پوزیتیویسم مورد استقبال قرار گرفته‌اند.

۳۸- در عبارت «در همه انقلابات، نارضایتی مردم از وضع موجود، وجود داشته است» و «همه موش‌ها

دستگاه تنفسی دارند» از کدام نوع استدلال استفاده شده است؟

(۱) استقرایی (۲) قیاسی

(۳) قیاسی مبتنی بر مشاهده (۴) استقرایی مبتنی بر مشاهده

۱۴ | بانک سوالات آزمون دکتری علوم سیاسی و روابط بین‌الملل

۳۹- منابع «شناخت علمی» در رهیافت اسلامی کدام است؟

- (۱) عقل و وحی
(۲) حس و عالم شهادت
(۳) حس، تخیل، تعقل و الهام درونی
(۴) وحی، عقل، حس و شهود درونی
- ۴۰- در مواردی که یک چهارچوب نظری واحد و نظریه راهنما به‌خوبی بر یک پژوهش موردی منطبق شود. «فرضیه پژوهش» چگونه خواهد بود؟

- (۱) فرضیه به‌صورت قیاسی انتخاب می‌شود.
(۲) فرضیه به‌صورت استقرائی انتخاب می‌شود.
(۳) فرضیه حدسی و زیرکانه پس از انجام مشاهده اولیه انتخاب می‌شود.
(۴) فرضیه به‌صورت ترکیبی از مشاهدات عینی و مفروضات نظری انتخاب می‌شود.
- ۴۱- در فرضیه ملهم از نظریه کدام‌یک از گزاره‌های زیر نادرست است؟
- (۱) فرضیه‌سازی از مشاهدات عینی و مکرر محقق و استقرائی خواهد بود.
(۲) فرضیه‌سازی از نوع قیاسی انجام و به آزمون تجربی گذاشته می‌شود.
(۳) مطالعه موردی به‌عنوان یکی از مصادیق صدق گزاره‌های نظریه در نظر گرفته و به آزمون گذاشته می‌شود.
(۴) مفروض مندرج در نظریه به‌عنوان فرضیه در مصداق عینی مورد مطالعه در نظر گرفته می‌شود.

۴۲- چگونه می‌توان از سؤال اساسی سؤالات فرعی را استخراج کرد؟

- (۱) با تدوین فرضیه‌های فرعی
(۲) با شکستن مفهوم اصلی و شاخص‌سازی آن
(۳) با تدوین سازمان‌دهی تحقیق و تدوین فصول و بخش‌های تحقیق
(۴) با الهام از چارچوب نظری راهنما و انطباق آن بر پژوهش موردی
- ۴۳- کدام عبارت در مورد «مشاهده مشارکتی» درست است؟

- (۱) نوعی مشاهده دقیق و خلاقانه است که محقق می‌کوشد با تفسیر «برساخته» خود از مشاهدات در فرآیند توصیف مشارکت کند.
(۲) نوعی ثبت نتایج و مشاهده محقق است که خود را داخل موضوع می‌کند و خود بخشی از مشاهده شونده می‌شود.
(۳) نوعی مشاهده است که با مشارکت تیمی از محققان انجام می‌شود و آنگاه محققان پس از مشاهده، نتایج خود را با یکدیگر در میان می‌گذارند و در جهت دستیابی به «ذهنیت بین‌الذهانی» می‌کوشند.
(۴) نوعی مشاهده است که مشاهده‌کننده یا محقق می‌کوشد خود را به‌عنوان محقق معرفی نکند و به مشاهده عادی و بدون جلب‌توجه بپردازد و فعالیت‌های مشاهده‌شوندگان را با ابزارهایی چون دوربین مخفی ضبط صوت و نظیر آن ثبت کند.

۴۴- در عبارت «به میزانی که ماهیت آرمان‌گرایانه اندیشه سیاسی یک متفکر، افزایش می‌یابد، به همان میزان، میل به رفتار انقلابی در اندیشه آن متفکر بیشتر می‌شود.» از کدام فرضیه استفاده شده است؟ (با ذکر دلیل)

(۱) چگونگی / چون سازوکار را توضیح می‌دهد.

(۲) علی / چون علت یک پدیده را توضیح می‌دهد.

(۳) همبستگی / چون رابطه دو متغیر را توضیح می‌دهد.

(۴) توصیفی / چون نتیجه مشاهده را توصیف می‌کند.

۴۵- در مورد قید «انتقادی» در مکتب انتقادی، کدام عبارت نادرست است؟

(۱) نقد آگاهی کاذب و نقد عقلانیت ابزاری

(۲) نقد روش‌شناختی اثبات‌گرایی و پوزیتیویسم

(۳) نقد امکان جدایی و فاصله‌اندازی بین سوژه شناساننده و ایزه شناسا

(۴) نقد هستی‌شناختی و معرفت‌شناختی نظام سرمایه‌داری مدرن و شیوه استثمارگرایی آن

۴۶- منظور از الگوی تحلیل در پژوهش چیست؟

(۱) همان چهارچوب متغیراتی مستخرج در پایان پژوهش است که محقق بر مبنای مطالعات «داده‌بنیاد» خود از طریق بررسی قیاسی بدان رسیده است.

(۲) همان چهارچوب مفهومی است که به دلیل فقدان وجود نظریه راهنمای واحد، ارائه شده تا موضوع برای خواننده قابل فهم و مفهوم‌ساز شود

(۳) همان عناصر منتخب نظریه راهنما است که در قالب الگو یا مدل تحلیل خلاصه و متغیرها و روابط و مقادیر آن‌ها در آن نشان داده می‌شود.

(۴) همان ترکیب دست‌ساخت محقق از عناصر و متغیرهای الگوهای مختلف است که توسط وی مهندسی شده است و در طول پژوهش از قسمت‌های گوناگون آن در عمل استفاده می‌شود.

۴۷- کدام مکتب روش‌شناختی، مداخله آگاهانه و عاملانه پژوهشگر در فرآیند را تجویز می‌کند؟ و چرا؟

(۱) مکتب سنتی به دلیل تأکید آن در سیاست بر مطالعه «بایدها»

(۲) مکتب انتقادی به دلیل تأکید آن بر رهایی و تغییر واقعیات

(۳) مکتب هنجاری به دلیل تأکید آن بر تجویز و بعد هنجاری واقعیات سیاسی

(۴) مکتب رفتاری به دلیل تأکید آن در سیاست بر مطالعه رفتارها به‌عنوان وجه مشترک پژوهشگر و موضوعات سیاسی و انسانی

۴۸- جرمی بنتام در مبحث «سودمندی و لذت‌طلبی» برای ضابطه‌مند کردن لذت‌طلبی، معیارهایی چون: «شدت و ضعف لذت‌ها؛ دوری یا نزدیکی لذت‌ها؛ قطعی یا احتمالی بودن لذت‌ها؛ باروری یا مقطعی بودن لذت‌ها؛ خلوص یا ترکیبی بودن لذت» را طرح کرده است، در این حالت می‌توان گفت: این فعالیت نظری، لذت‌طلبی است.

- (۱) ارائه متغیرهای کلی برای
(۲) ارائه مفاهیم انضمامی برای
(۳) استخراج ابعاد و مؤلفه‌های
(۴) ارائه تعاریف عملیاتی و سنجه برای

۴۹- کدام عبارت درباره «شاخص سازی» نادرست است؟

- (۱) ارجاع مفاهیم انتزاعی به مفاهیم انضمامی
(۲) تبدیل مفاهیم کیفی و چندارزشی به مفاهیم کمی
(۳) تجزیه متغیرهای مستقل و وابسته به اجزای متشکله
(۴) تفکیک متغیرهای مستقل و وابسته و یک‌متغیره و چندمتغیره
۵۰- در معماری ساختار و کارگزار، کدام مکتب بر کارگزار تأکید بیشتری می‌کند؟ (با ذکر دلیل)

- (۱) انتقادی به دلیل تأکید بر نقد وضعیت موجود
(۲) رفتاری به دلیل تأکید بر رفتارها به‌عنوان واحد اصلی شناسایی
(۳) هنجاری به دلیل تأکید آن بر باید‌ها به‌عنوان مقوله محوری در سیاست
(۴) فرارفتارگرایی به دلیل تأکید بر ناکارآمدی دیدگاه‌های پوزیتیویستی در عرصه عمل
۵۱- در حوزه روش‌شناختی، کدام موارد معرف مجموعه عواملی می‌باشند که بیشترین تأثیرگذاری را بر سیاست‌گذاری خارجی دولت‌ها دارا می‌باشند؟

- (۱) هنجارها، ارزش‌ها و سلیقه‌های شخصی تصمیم‌گیرندگان
(۲) سنت‌های تاریخی، موقعیت جغرافیایی، منافع، اهداف، نیازهای امنیتی دولت‌ها
(۳) عوامل تغییرپذیر همچون کودتا، انقلاب، ظهور احزاب و نخبگان جدید و دگرگونی در شکل و کیفیت اتحادها و عناصر تشکیل‌دهنده قدرت ملی
(۴) هر سه مورد صحیح است.

۵۲- در حوزه مطالعاتی میان پارادایمی نئورئالیسم و نئولیبرالیسم کدام مورد گویای نقطه اشتراک آن‌ها نمی‌باشد؟

- (۱) سطح تحلیل
(۲) عنایت به همکاری و ضرورت آن
(۳) بعد اخلاقی بازیگران روابط بین‌الملل
(۴) دولت به‌عنوان بازیگر اصلی سیاست جهانی
۵۳- به لحاظ روش‌شناختی، کدام رویکرد به‌عنوان رویکردهای روابط بین‌الملل کمتر به‌عنوان رویکرد واکنشی فرااثبات‌گرایانه نسبت به تسلط تاریخی رئالیسم در نظریه‌پردازی‌های روابط بین‌الملل تجلی پیدا کرده است؟

- (۱) فمینیسم (۲) فرامدرن (۳) هنجاری (۴) مطالعات صلح

۵۴- در چارچوب پیش‌فرض‌های اصلی دو رویکرد نئورئالیسم و نئولیبرالیسم کدام مورد گویای اختلاف میان آن‌ها نمی‌باشد؟

(۱) جهانی‌شدن (۲) فواید ناشی از همکاری

(۳) کاربرد زور (۴) رژیم‌ها و نهادهای بین‌المللی

۵۵- در چارچوب رویکردهای روش‌شناختی، کدام عبارت گویای علل تأخیر در نظریه‌پردازی در روابط بین‌الملل نمی‌باشد؟

(۱) جهان سیاست از ترکیب فوق‌العاده پیچیده نظام‌های گوناگون تشکیل یافته است.

(۲) بسیاری از رویدادهای بین‌المللی چندان قابل تکرار به نظر نمی‌رسند و حتی تا حدودی منحصر به فردند

(۳) تعداد نامحدود انتخاب‌های منطقی پیش روی تصمیم‌گیرندگان سیاست خارجی

(۴) تحت تأثیر دیدگاه فلسفی «حالت طبیعی» تصور این بود که انسان نمی‌تواند زمینه‌ساز تغییر و دگرگونی در روابط میان دولت‌ها باشد.

۵۶- با تأکید بر اصول روش‌شناختی؛ کدام یک از دسته عوامل به عنوان متغیر مستقل تأثیرگذار بر تجدیدنظر در الگوی سیاست خارجی به حساب نمی‌آید؟

(۱) عوامل خارجی شامل تهدیدات، ساختار روابط بین‌الملل و منافع بین‌المللی اقتصادی، سیاسی و نظامی

(۲) کیفیت درک سیاست‌گذاران از اهداف و منافع ملی و برداشت نخبگان سیاسی به بازیگران خارجی

(۳) عوامل تاریخی - فرهنگی داخلی، هنجارها و ایدئولوژی حاکم، موقعیت جغرافیایی و منابع اقتصادی

(۴) عوامل داخلی شامل برخی تهدیدات، اوضاع اقتصادی و جناح‌بندی‌های سیاسی، ترکیب‌بندی قومیت‌ها، سطح توسعه‌یافتگی

۵۷- در رابطه با انواع مدل‌های مطالعاتی و پژوهشی سیاست خارجی، کدام توضیح صحیح نمی‌باشد؟

(۱) بنا بر روش سیستمی، نظام بین‌الملل به عنوان سیستم اصلی هدایت‌کننده رفتار سیاست خارجی دولت‌ها ارزیابی می‌شود.

(۲) در مدل مطالعاتی تصمیم‌گیری ابعاد روان‌شناختی تصمیم‌گیرندگان سیاست خارجی و عملکرد سازمانی فرد تصمیم‌گیرنده مورد توجه است.

(۳) روش مطالعاتی تطابق و سازواری رفتار سیاست خارجی دولت‌ها را از لحاظ کیفیت واکنش آن‌ها به محدودیت‌ها، موانع یا فرصت‌های محیط بین‌المللی مورد بررسی قرار می‌دهد.

(۴) در روش پژوهشی استراتژیک تعامل داده‌های سیاست خارجی دولت‌ها و رهبران آن‌ها مورد بررسی قرار می‌گیرد به طوری که هریک از بازیگران سیاست خارجی می‌کوشد اهداف بیشتری را در راستای تأمین منافع ملی کسب نماید.

۵۸- بنا بر روش اثبات‌گرایانه رهیافت تصمیم‌گیری در سیاست خارجی کدام عبارت صحیح نمی‌باشد؟

- (۱) ساختارهای نظام بین‌الملل رفتار سیاست خارجی دولت‌ها را تعیین می‌کند.
- (۲) مجموعه بازیگران سیاست بین‌الملل و سیاست خارجی در فرآیندی مستمر بر تصمیم‌ها تأثیرگذارند.
- (۳) دولت‌ها نسبت به اطلاعاتی که از محیط خارج دریافت می‌کنند واکنش‌های متفاوتی نشان می‌دهند.
- (۴) نخبگان سیاسی به‌واسطه تغییر در مقتضیات سیاسی، اقتصادی و ایدئولوژیک محیطی تدریجاً در اهداف سیاست خارجی خود دگرگونی‌هایی را به وجود می‌آورند.

۵۹- در توضیح انواع روش‌های اثبات‌گرایانه ناظر بر مطالعه تصمیم‌گیری در سیاست خارجی کدام یک

از گزینه‌های زیر صحیح نمی‌باشد؟

- (۱) تصمیم‌گیری عقلایی نتیجه منطقی درک و به‌کارگیری ارزش‌ها و واقعیت‌هاست.
- (۲) در چارچوب مدل مختلط تصمیم‌گیری در سیاست خارجی نهادهای گوناگون فرهنگی، سیاسی و اقتصادی دولت در کنار یکدیگر مشارکت دارند.
- (۳) بنا بر مدل فزاینده هرگونه چرخش ناگهانی و عمده در روند تصمیم‌گیری‌های سیاست خارجی نظام سیاسی را از لحاظ رسیدن به اهداف سیاست خارجی با بحران روبه‌رو می‌کند.
- (۴) بهترین تصمیم‌گیری در سیاست خارجی تصمیمی رضایت‌بخش بر اساس واقعیت‌های موجود است که تصمیم‌گیرنده را به هدف اصلی هدایت می‌کند اگرچه ضرورتاً بهترین راه نیست.

۶۰- رویکرد اثبات‌گرایانه رئالیسم ساختاری (نئورئالیسم) در دیدگاه کنت والتز در کدام یک از

گزینه‌ها مشهود است؟

- (۱) ساختار نظام بین‌الملل دارای ویژگی توزیع نابرابر قدرت است و همین امر زمینه تسلط یک قدرت برتر به‌عنوان اقتدار مرکزی می‌شود.
- (۲) مبارزه بی‌امان و بی‌انتهای برای کسب قدرت بیشتر توسط دولت‌ها که ریشه در طبیعت انسان دارد ساختار ناپایدار نظام بین‌الملل را به‌عنوان زمینه‌ساز جنگ فراهم ساخته است.
- (۳) بروز ترس، حسادت، سوءظن و ناامنی در سیاست بین‌الملل به‌عنوان ریشه‌های جنگ ناشی از نبود اقتدار مرکزی در نظام بین‌الملل است.
- (۴) اصول حاکم بر نظام بین‌الملل از سیاست دولت‌ها تبعیت می‌کند و مهارت غایی نخبگان سیاسی سازواری و انطباق با هیأت‌های قدرت سیاسی در حال تغییر در سیاست جهانی است.

۱- گزینه «۲»

ویر از سه نوع مشروعیت عقلایی، سنتی و کاریزماتیک سخن می‌گوید. مقصود از کاریزما، ویژگی فوق‌العاده شخصیتی است که به‌گونه‌ای خارق‌العاده در چهره پیامبران، حکما، داوران یا رؤسای اقوام شکارچی و قهرمان جنگی آشکار می‌شود و به آن‌ها حالتی فوق طبیعی و فوق بشری می‌بخشد. اشخاص معمولی و فناپذیر را چنین مقامی هرگز حاصل نمی‌شود که مثل فرستاده خدا یا یک پیشوا مورد قبول مردم واقع شوند. (نقیب زاده، درآمدی بر جامعه‌شناسی سیاسی، ص ۱۵۵-۱۵۷) بدین سبب در جامعه‌شناسی انقلاب، **امام خمینی** به‌عنوان رهبری کاریزماتیک شناخته می‌شود.

۲- گزینه «۴»

بسیاری از پژوهشگران، از جمله **برینگتون مور** و **اریش فروم**، حمایت خرده‌بورژوازی از جنبش‌های فاشیستی را نشان داده‌اند. خرده‌بورژوازی در فعالیت‌های سیاسی خود از حمایت دیگر نیروهای سنتی و محافظه‌کار به ویژه اشرافیت و دهقانان برخوردار می‌باشد. (نقیب زاده، ص ۱۰۴)

۳- گزینه «۳»

از نظر **لش و یوری**، پسمدرنیته ذاتا جهانی است، در حالی که سرمایه‌داری سازمان‌یافته حول محور دولت-ملت متمرکز بود. لش و یوری، مانند **هاروی**، نظام سرمایه‌داری سابق را نظامی می‌دانستند که در آن منافع طبقاتی، جذب یک برنامه ملی کینزی شده بود که از طریق مصالحه‌های مبتنی بر مذاکره و مقررات دولتی اعمال می‌شد. اما سرمایه‌داری غیرسازمان‌یافته را نمی‌توان به عنوان یک جامعه و مجموعه‌ای از ساختارهای مقید به دولت-ملت تحلیل نمود. (کیت نش، جامعه‌شناسی سیاسی معاصر، ص ۸۷)

۴- گزینه «۱»

رهبران عقاید در جوامع جدید، که رسانه‌ها در آن به‌عنوان مهم‌ترین ابزارهای سوژه‌سازی نقش ایفا می‌کنند، عهده‌دار نقش بسیار مهم تنظیم‌کنندگی پیام‌های سیاسی هستند.

۵- گزینه «۳»

میلیبند برخلاف موضع ابزارانگاران پولانزاس در آثار اولیه خود، اگرچه معتقد بود که دولت به نیابت از منافع طبقه مسلط عمل می‌کند اما این بدان معنی نیست که دولت به دستور طبقه مسلط حکومت می‌کند و تصمیم می‌گیرد. (بشیریه، جامعه‌شناسی سیاسی، ص ۴۴)

۶- گزینه «۱»

ویر از سه نوع مشروعیت عقلایی، سنتی و کاریزماتیک سخن می‌گوید. (نقیب زاده، درآمدی بر جامعه‌شناسی سیاسی، ص ۱۵۷-۱۵۵)

۷- گزینه «۲»

آیه الله مصباح یزدی مشروعیت در زمان غیبت را از ناحیه‌ی خدا می‌داند که در آن مشروعیت، با آراء مردم به دست نمی‌آید بلکه مشروعیت آن با حکم الهی است. (فیرحی، نظام سیاسی و دولت در اسلام، ص ۲۸۵)

۸- گزینه «۱»

تعدادی از مدینه‌های غیرفاضله آشکارا با تقسیم‌بندی‌های مدنی افلاطون و ارسطو همخوانی دارد. به فرض، مدینه جماعیه منطبق بر نظام دموکراسی است. به همین ترتیب می‌توان مدینه تغلیبه را هم همان حکومت تیرانی یونان باستان دانست. (قادر، اندیشه‌های سیاسی در اسلام و ایران، ص ۱۵۲)

۹- گزینه «۳»

محمد رشید رضا، شاگرد شیخ محمد عبده بود. او آمیزه‌ای از احساسات و آموزه‌های ناسیونالیسم عرب را به همراه جهان‌شمولی اسلام در خود جمع ساخته بود. رشید رضا در حرکت‌های عمومی اصلاح دین، دنباله‌روی سید جمال و عبده بود؛ با این تفاوت که نسبت به تشیع تساهل و سعه‌صدر کم‌تری داشت و در مقابل در امر خلافت و نظریات مربوط به آن فعال و پیگیر بود. از نظر وی حکومت در اسلام با ملت است و کارها با شورا اداره می‌شود. (قادری، اندیشه‌های سیاسی در اسلام و ایران، ص ۲۲۵)

۱۰- گزینه «۱»

نائینی در کتاب **تنبيه الامه و تنزيه المله** با بهره‌گیری از آیات و روایات درصدد آن است که در مخالفت با نظام و آموزه استبدادی، به تأسیس نظری نظام مشروطه دست یابد. تنبيه الامه به معنی آگاه کردن امت به ضروریات شریعت و تنزيه المله به معنی پاک کردن و زدودن بدعت استبداد است. اثبات ضروری بودن سلطنت اقدام بعدی نائینی است. سلطنت برای استقامت نظام عالم و معاش نوع بشر، یک ضرورت است. نائینی در ادامه اضافه کرده است که در نظام شیعی، وجود هیأت منتخبی از مجتهدان عادل برای ممانعت از تصویب قوانین مغایر با شرع لازم است. (قادری، اندیشه‌های سیاسی در اسلام و ایران، ص ۲۳۶-۲۳۸)

۱۱- گزینه «۲»

از منظر **رالز**، مسئله‌ی عدالت اصلاً در جایی پدید می‌آید که منافع و اختلاف بین آن‌ها در کار باشد. بحث او درباره‌ی عدالت معطوف به ساخت جامعه به طور کلی و نهادهای تشکیل‌دهنده‌ی آن است. جوهر اندیشه‌ی رالز **عدالت به منزله انصاف** است. به طور خلاصه، انصاف به روش اخلاقی رسیدن به اصول عدالت مربوط می‌شود و عدالت به نتایج تصمیم‌گیری منصفانه. (بشیریه، تاریخ اندیشه‌های سیاسی در قرن بیستم، جلد دوم، ص ۱۴۸-۱۵۰)

۱۲- گزینه «۴»

یکی از اهداف نهایی کتاب **جامعه‌ی باز و دشمنان آن**، توضیح مبانی فلسفی توتالیتریزم و فاشیسم و علل گرایش توده‌ها به آنهاست. واپس‌گرایی (تاریخ‌باوری) و آرمان‌گرایی (اتوپیانیزم) هردو برای ریشه‌کن کردن اندیشه‌ی آزاد به خشونت متوسل می‌شوند. هردو به توتالیتریزم می‌انجامند که مظهر عملی یکی فاشیسم و دیگری کمونیسم است. به نظر **پوپر**، سرآمد فلاسفه‌ی واپس‌گرا افلاطون و مهمترین اندیشمند آرمان‌شهر آینده مارکس است. (بشیریه، تاریخ اندیشه‌های سیاسی در قرن بیستم، جلد دوم، ص ۸۶-۸۷)

۱۳- گزینه «۴»

سه نوع شناخت قابل تمیز است و هریک از این‌ها مبتنی بر علایقی است که موجد شناخت خاصی است. علایق نوع اول علایق تکنیکی است که مبتنی بر نیروهای تولید یا کار و نیازهای مادی انسان است و قلمرو شناخت و علم تجربی را به وجود می‌آورد. علایق نوع دوم، علایق عملی انسان به درک روابط تفاهمی و ذهنی میان افراد و گروه‌های اجتماعی است که بر ویژگی زبان در نوع انسان تکیه دارد. این علایق حوزه شناخت تاریخی - تأویلی را تشکیل می‌دهد. علایق نوع سوم، علایق آزادی‌خواهانه و رهایی‌بخش است که حوزه شناخت نقاد را ایجاد می‌کند. (بشیریه، تاریخ اندیشه‌های سیاسی در قرن بیستم، جلد اول، ص ۲۷۱-۲۷۲)

۱۴- گزینه «۲»

در حوزه سیاست، به‌طور کلی، **سوفسطها** به دو مکتب تقسیم شدند. مکتب نخست، مانند روسو در زمان‌های بعد، استدلال کرد که طبیعت خوب و تمدن بد است و مکتب دوم، مانند **نیچه**، ادعا کرد که اخلاق اختراع ضعیفان برای محدود کردن و جلوگیری از قوی‌ترهاست. (عالم، تاریخ فلسفه سیاسی غرب، ص ۵۰)

۱۵- گزینه «۱»

والرشتاین مفهوم مرکز و پیرامون، توسعه‌ی ناموزون سرمایه داری و رابطه مبادله نابرابر و استثمار را از نظریه وابستگی می‌گیرد و درعین حال، از یک سو از رابطه میان مرکز و پیرامون برای درک تحولات مرکز استفاده می‌کند و از سوی دیگر، مفهوم شبه‌پیرامون را نیز به طبقه‌بندی مفهومی نظریه وابستگی می‌افزاید. (مشیرزاده، تحول در نظریه‌های روابط بین‌الملل، ص ۱۸۰)

۱۶- گزینه «۳»

در نظریه مارکسیسم سنتی نقش دستگاه دولت یا دستگاه سرکوبگر دولت به‌عنوان ماشینی که به طبقات حاکم امکان می‌دهد سلطه خود را بر طبقه کارگر تداوم بخشند، اهمیت داشت. **آلتوسر** پیشنهاد کرد که به نظریه مارکسیستی دولت، دستگاه‌های ایدئولوژیک دولت هم اضافه شود. این دستگاه به‌جای تکیه بر خشونت بر ایدئولوژی تکیه دارد. (نقیب‌زاده، درآمدی بر جامعه‌شناسی سیاسی، ص ۱۵۰)

۱۷- گزینه «۴»

در انگاره **مور** رابطه گسست‌ناپذیری بین طبقه متوسط یا بورژوا و رژیم دموکراتیک وجود دارد. به عبارت دیگر دموکراسی در همه‌جا بر شانه‌های بورژوازی حمل می‌گردد. ضعف بورژوازی در آلمان و ائتلافش با آریستوکراسی زمین‌دار بنا به نظر مور موجب پیدایش فاشیسم شد. (نقیب‌زاده، درآمدی بر جامعه‌شناسی سیاسی، ص ۱۰۴)

۱۸- گزینه «۲»

موج دوم نخبه‌گرایی بعد از دهه ۱۹۴۰ روی داد که جیمز بورنهام و رایت میلز از مهم‌ترین نمایندگان این جریان می‌باشند. **رایت میلز** در کتاب **نخبگان قدرت** می‌پذیرد که همه مدیران سطح بالای جامعه آمریکا از یک طبقه برخاسته‌اند اما معتقد است که این گروه به سه بخشی آن‌ها در تقسیم شده است: نظامی، صنعتی، سیاسی. (نقیب‌زاده، درآمدی بر جامعه‌شناسی سیاسی، ص ۴۵)

۱۹- گزینه «۴»

توزیع منابع و بسط قدرت در جوامع دموکراتیک، خودکامه سنتی و توتالیتار به ترتیب کثرت‌گرا-مشارکت داوطلبانه، وحدت‌گرا-مشارکت سازمان داده شده مرکزی می‌باشد. (قوام، سیاست‌های مقایسه‌ای، ص ۱۳۱)

۲۰- گزینه «۲»

جامعه‌پذیری، اولین کارکرد بخش نهاده است که شامل انتقال فرهنگ از نسلی به نسل دیگر و یا انتشار فرهنگ جدید سیاسی است. (قوام، سیاست‌های مقایسه‌ای، ص ۵۳)

۲۱- گزینه «۳»

به‌طور کلی پوپولیست‌ها روابط قدرت را مبتنی بر مساوات می‌دانند و نه سلسله‌مراتب، بر خودجوشی تأکید می‌کنند و نه بر سازمان و سرانجام بر سادگی اصرار می‌ورزند و نه بر پیچیدگی. (قوام، سیاست‌های مقایسه‌ای، ص ۱۴۵)

۲۲- گزینه «۲»

در فرهنگ سیاسی تبعی، به علت نبود نهادهای بیان و تجمع خواست‌ها و تقاضاها و یا ضعف ساختارهای نهاده افراد نمی‌توانند از کارایی سیاسی چندانی برخوردار باشند. در این نوع فرهنگ، نخبگان سیاسی سخنگوی خواست‌های مردم هستند. بدین ترتیب در فرهنگ سیاسی تبعی مردم خود را شرکت‌کنندگان فعال در فرایند سیاسی نمی‌پندارند و عملاً اتباع حکومت تلقی می‌شوند. مشارکت آنان در قالب بسیج عمومی است. (قوام، سیاست‌های مقایسه‌ای، ص ۷۲-۷۳)

۲۲ | بانک سوالات آزمون دکتری علوم سیاسی و روابط بین‌الملل

۲۳- گزینه «۱»

عصبیت، مفهومی اصلی برای درک اندیشه‌ی **ابن خلدون** است. عصبیت، نوعی همبستگی اجتماعی متکی بر خویشاوندی و دفاع از آن است. ابن خلدون با به‌کارگیری این مفهوم و پیوند آن با زندگی بادیه‌نشین، نتیجه می‌گیرد که بادیه‌نشین با عمران بدوی نیازمند عصبیت است. اجتماع مفروض، بدون احساس هم‌بستگی، در مواجهه با تهاجمات و خطرهای زندگی بدوی از هم‌گسیخته و مضمحل می‌شود. به این ترتیب وی نظریه‌ای در باب ظهور و سقوط تمدن‌ها ارائه می‌کند. (قادری، اندیشه‌های سیاسی در اسلام و ایران، ص ۱۹۰)

۲۴- گزینه «۱»

از دیدگاه مارکسیستی، ایدئولوژی، اندیشه‌های حاکم در هر عصری است و اندیشه‌های حاکم در هر عصری اندیشه‌های طبقه حاکمه‌اند. به نظر **مارکس**، ایدئولوژی، نمایش واقعیت به شکلی کاذب است. درنهایت ایدئولوژی صرفاً توجیه منافع قدرت طبقه حاکمه به شمار می‌رود. (بشیریه، آموزش دانش سیاسی، ص ۱۰۶)

۲۵- گزینه «۴»

اراده‌ی عمومی مصون از خطا، انفعال‌ناپذیر و غیرقابل تقسیم است. اراده عمومی بر خیر عمومی نظر دارد و چیزی نیست که منافع خصوصی اعضا را در بر گیرد. (عالم، بنیادهای علم سیاست، ص ۲۰۱)

۲۶- گزینه «۳»

وضع طبیعی موردنظر **لاک** با وضع طبیعی **هابز** متفاوت است. به گمان او انسان در وضع طبیعی در حالت جنگ دائمی یا ترس همیشگی زندگی نمی‌کرد، بلکه در آن انسان‌ها برابر بودند و آزادانه به هر آنچه فکر می‌کردند که با قانون طبیعت هماهنگ است عمل می‌کردند. (عالم، بنیادهای علم سیاست، ص ۱۹۱)

۲۷- گزینه «۱»

جیمز اول در کتاب خود به نام **حقوق پادشاهی‌های آزاد**، به نظریه جدید حقوق الهی شاهان بیان روشنی بخشید. او مدعی شد که شاه اقتدار خود را از خداوند می‌گیرد و مسئول مردمان روی زمین نیست. شاه برتر از قانون و فقط تابع خداوند است. (عالم، بنیادهای علم سیاست، ص ۱۶۷)

۲۸- گزینه «۳»

اقتدار حکمران حقوقی به قانون بستگی دارد، اما اقتدار حکمران عملی، مبتنی بر قانون نیست بلکه بر بنیاد زور است. (عالم، بنیادهای علم سیاست، ص ۲۵۸)

۲۹- گزینه «۲»

ارتباط جدایی‌ناپذیری میان همه‌ی عوامل وجود دارد که تحت شرایط و مقتضیات گوناگون بین المللی هر کدام از این عوامل به درجات متفاوت حائز اهمیت اند. (قوام، اصول سیاست خارجی و سیاست بین الملل، ص ۵۶-۷۵)

۳۰- گزینه «۴»

نوآرمان‌گرایان بر این اعتقادند که صلح و عدالت وضعیت‌های طبیعی نیستند و می‌باید به صورت آگاهانه برای آنها برنامه‌ریزی کرد. همچنین آنها بر این نظرند که باید جنبش‌های اجتماعی جهان را وارد ساختارهای تصمیم‌گیری کرد. برخی نوآرمان‌گرایان افراطی‌تر معتقدند که در جهان فناوری‌های فرامردن با هرچ و مرج و بی‌نظمی اخلاقی همزیستی دارند. افرادی مانند **ریچارد فالد** بر این نظرند که پدیده جهانی‌شدن و انواع اجتماعات در یک وضعیت ناپه‌نچار در کنار هم به سر می‌برند. (قوام، اصول سیاست خارجی و سیاست بین الملل، ص ۲۹۳-۲۹۴)

۳۱- گزینه «۴»

مفروض، چیزی است که ما بر اساس نظریات قبلی آن را دانسته فرض می‌کنیم. مفروض باید در قلمرویی که شخص در آن تحقیق می‌کند، از اجماع نسبی بین صاحب‌نظران برخوردار باشد.

۳۲- گزینه «۲»

نکات مهم: مسائل در علوم انسانی، هیچ‌گاه یک پاسخ ندارند؛ زیرا بنا بر تعدد نحوه‌های تعریف امر انسانی، راه‌حل‌های متعددی در باب این مسائل وجود دارد. از سوی دیگر، برخی از مهم‌ترین مسائل در علوم انسانی، خصلتی همیشگی دارند و در هر عصری تکرار می‌شوند و نیازمند پاسخی با صورت‌بندی جدید هستند. بدین سبب طرح مسئله صرفاً به معنای پرداختن به مسئله‌ای که نظریه‌ای درباره آن ارائه نشده است، نیست.

۳۳- گزینه «۲»

مطالعات **اکتشافی**، نامی بر مطالعات اولیه محقق در باب موضوع پژوهش است. این مطالعات که شامل متن‌بایی، متن‌خوانی و واقعیت‌کاوی می‌شود، محقق را در صورت‌بندی یک فرضیه مستحکم یاری می‌رساند. محقق در این مرحله، همچون یک گردشگر و نظاره‌گر و نه یک کاراگاه، با پدیده‌ای که باید مورد مطالعه قرار دهد، آشنا می‌گردد.

۳۴- گزینه «۲»

معمولاً در پژوهش‌هایی که در آن از پرسشنامه‌های معمولی استفاده می‌شود، آنچه توسط محقق تجزیه و تحلیل می‌شود، پاسخی است که به پرسش‌ها داده شده است، اما در **تحلیل محتوا**، پرسش‌نامه نامعلوم است و هدف محقق یافتن پرسش‌ها بر اساس پاسخ‌های داده شده است. بدین سبب این تکنیک را گاهی پرسشنامه معکوس می‌نامند.

۳۵- گزینه «۲»

براساس رهیافت تفسیرگرایی، هدف پژوهش در علوم انسانی، فهم پدیده‌های معنادار است. **رهیافت تفسیری** به روشن کردن معانی و ارزش‌ها می‌پردازد. (منوچهری، رهیافت و روش در علوم سیاسی، ص ۵۲)

۳۶- گزینه «۴»

روش دیالکتیک در مکتب فرانکفورت، فرمول‌بندی تازه‌ای به خود گرفت. در این شکل تازه، روش دیالکتیک برای خود دیالکتیک به کار گرفته شد.

۳۷- گزینه «۱»

امر سیاسی برای **اندیشه‌ی هنجاری**، امر واقع (هست‌ها) نیست. بلکه امر مطلوب (بایدها) است. لذا وجه مشخصه‌ی اندیشه‌ورزی هنجاری، تفحص در باب امری است که در راستای زندگی خوب قرار دارد. (منوچهری، رهیافت و روش در علوم سیاسی، ص ۱۴۵)

۳۸- گزینه «۱»

در **نظام بیکنی** مشاهده‌ها بر رویدادهای مشخصی صورت می‌گیرد و سپس بر اساس مشاهده حوادث یا رویدادها استنباط در مورد تمام طبقه‌ها انجام می‌شود. این نوع روش، استدلال استقرایی شناخته شده است مثل همه موش‌ها دستگاه تنفسی دارند. (طاهری، روش تحقیق در علوم سیاسی، ص ۱۴)

۳۹- گزینه «۴»

در رهیافت اسلامی، علم، تنها به علوم عقلی و تجربی خلاصه نمی‌شود و به دلیل جامعیت منابع شناخت علمی در این رهیافت، می‌توان از انواع علوم سخن گفت. برای مثال وحی، علوم وحیانی را برای انسان به ارمغان می‌آورد که کتاب مقدس مسلمانان نمونه‌ای از آن است و شهود، به علوم شهودی منجر می‌شود که آثار برخی از بزرگ‌ترین اندیشمندان مسلمان همچون سهروردی و ابن‌سینا را می‌توان از آن جمله به شمار آورد.

۲۴ | بانک سوالات آزمون دکتری علوم سیاسی و روابط بین‌الملل

۴۰- گزینه «۱»

پژوهش می‌تواند از طریق استقرا یا قیاس به پیش برود. در استقرا، محقق از جزء به کل به پیش می‌رود و در قیاس از کل به جزء می‌رسد. انتخاب چارچوب نظری برای یک پژوهش، به معنای انتخاب روش قیاسی است که طی آن، به دنبال استفاده از نظریه، برای روشن کردن یک مورد به‌خصوص هستیم.

۴۱- گزینه «۱»

فرضیه‌ی برآمده از یک نظریه، قیاسی است. به عبارت دیگر، در چنین فرضیاتی، پژوهشگر به دنبال کاربرد نظریه در زمینه خاصی، از کل به جزء می‌رسد.

۴۲- گزینه «۳»

سوالات فرعی برآمده از سؤال اصلی پژوهش می‌باشند و برای تسهیل در دستیابی به پاسخ این سؤال مطرح می‌شوند. هر یک از این سؤال‌ها، در فصل یا بخشی از پژوهش مورد بررسی قرار می‌گیرند تا مقدمات لازم برای پرداختن به موضوع اصلی فراهم آید.

۴۳- گزینه «۲»

مشاهده‌ی مشارکتی نوعی روش کیفی است. این روش مستلزم ایفای نقش به عنوان عضوی از گروه و مشارکت در زندگی روزمره با آدم‌هایی است که در حال مطالعه آن‌ها هستیم. (منوچهری، رهیافت و روش در علوم سیاسی، ص ۱۷۰)

۴۴- گزینه «۳»

در این گزاره، به رابطه میان دو متغیر آرمان‌گرایی و انقلابی‌گری اشاره شده و همبستگی مثبت این دو متغیر نشان داده شده است.

۴۵- گزینه «۳»

دقت شود که مکتب انتقادی در ذیل پارادایم مدرنیته قرار می‌گیرد و علی‌رغم انتقاد گسست سوژه و ابژه در اثبات‌گرایی، نافی ضرورت وجود فاصله بین سوژه با ابژه برای تحقق شناخت نیست.

۴۶- گزینه «۲»

گاهی پیچیدگی موضوعات سبب می‌شود تا محقق یک نظریه واحد را در روشن کردن موضوع مورد توجه خود ناکافی بداند و برای پیش‌بردن پژوهش، به ارائه چارچوبی مفهومی برای رفع این نقیصه بپردازد.

۴۷- گزینه «۲»

در مکتب انتقادی، که جدایی هست‌ها و باید‌ها را نه تنها ناممکن بلکه نامطلوب می‌داند، مداخله‌ی آگاهانه در فرایند پژوهش برای تغییر امور، امری ضروری است.

۴۸- گزینه «۲»

انضمامی کردن یا عینیت‌بخشی به مفاهیم از طریق تبدیل آن‌ها به شاخص‌ها یکی از مراحل مهم هر پژوهش تجربی است. برای مثال لذت‌طلبی یک مفهوم انتزاعی است و برای اینکه انضمامی گردد نیازمند تبدیل به متغیرهایی قابل اندازه‌گیری است.

۴۹- گزینه «۴»

مفهوم شاخص‌سازی توسط طبیعت‌گرایان برای عینی‌سازی مفاهیم به کار برده شده در یک پژوهش به‌کارگرفته می‌شود. شاخص‌سازی عبارت است از: ارجاع مفاهیم انتزاعی به مفاهیم انضمامی، تبدیل مفاهیم کیفی به مفاهیم کمی و تجزیه متغیرهای مستقل و وابسته به اجزای متشکله.